

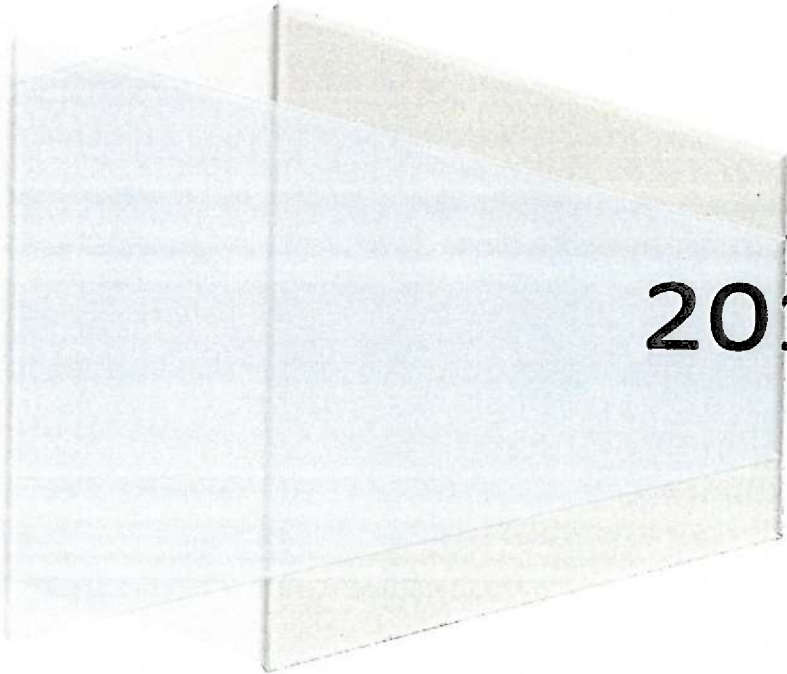

Planstrategi

HOLTÅLEN KOMMUNE

Formannskapet: 28.02.2017

Kommunestyret: 23.03.2017

2016-2019

FORORD

1. FORMÅLET MED KOMMUNAL PLANSTRATEGI

Den kommunale planstrategien:

- Skal være et verktøy for kommunens politiske/administrative Ledelse for å skape en oversikt over planverket i Kommunen.
- Skal være et verktøy for å identifisere planer som er modne For revisjon
- Skal kunne identifisere planer som skal saneres
- Skal påvise områder der kommunen bør utvikle nye planer

2. KOMMUNENS PLANSYSTEM

Holtålen kommune skal utføre planoppgaver på mange ulike områder. Planoppgavene kan både være lovpålagte og ikke lovpålagte. Planoppgavene vil i stor grad være styrt av *Plan- og bygningsloven*. Kommunen utøver også planarbeid som ikke faller under PBL.

3. ERFARINGER MED PLANSTRATEGIEN

Forrige valgperiode var den første perioden der planstrategien ble brukt som verktøy for et bedre og mer effektivt kommunalt plansystem. Erfaringene viser at planstrategien kan være et viktig effektiviseringsverktøy der kommunen går gjennom sine planbehov knyttet til kommuneplaner, temaplaner og større arealplaner.

For Holtålen kommune har man sett en økt oppmerksomhet på tildeling av ressurser til planarbeidet gjennom de prioriterte planoppgavene man har hatt i perioden og en større bevissthet omkring planverktøyets betydning.

§ 10.1 Kommunal planstrategi

«Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og kommunens planbehov i valgperioden. Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlig og regionale organer og nabokommuner. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling. Ved behandling skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av den skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endring. Kommunestyret skal herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeidet med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.»

Plan- og bygningsloven

4. NASJONALE FORVENTNINGER OG FØRINGER

I juni 2015 ble det framsatt nye nasjonale forventninger til regional og lokal planlegging. Dette er en status på viktigste poengene fra Stortingsmeldinger, lover, forskrifter og andre forventningsbrev fra staten. Mye av forventningene fra 2011 videreføres, men nå med vektlegging på:

- ✓ Gode og effektive planprosesser
 - Enklere regelverk og bedre samarbeid
 - Måltrettet planlegging
 - Økt bruk av IKT i planleggingen
- ✓ Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
 - Et klimavennlig og sikkert samfunn
 - Aktiv forvaltning av natur- og kulturverdiene
 - Framtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse
- ✓ Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder
 - Samordnet bolig, areal- og transportplanlegging
 - Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem
 - Levende by- og tettstedssentre
 - Helse og trivsel

Det henvises videre til følgende regionale føringer:

- Regional planstrategi for Trøndelag
- Regional strategi for arealbruk 2014 - 2024

4.1 KLIMA, ENERGI OG MILJØ

I Trøndelag er det fastslått å redusere utslippene av klimagasser med 30 prosent innen 2020 sammenlignet med 1991. I 2012 besluttet Statistisk sentralbyrå (SSB) å slutte med å publisere klimaregnskap på kommunalt nivå, da kvaliteten på den kommunale statistikken ikke var bra nok. Det er derfor vanskelig å tallfeste noen endringer fra siste periode.

5. UTVIKLINGSTREKK/UTFORDRINGER

5.1 BEFOLKNINGSUTVIKLING

I Trøndelag og resten av landet, har det vært og er en sentraliseringstrend med flytting inn til byer og bynære områder. Dette avspeiler seg også for Holtålen der vi gjennom de siste tiårene har hatt en markert nedgang i folketallet. I perioden 2000 til 2014 har Holtålen hatt en befolkningsnedgang på 9,6 %. Det ser imidlertid ut som folketallet nå er stabilisert og en vil få en svak økning i årene framover.

Framskrivning folketall

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Høy vekst	2014	2100	2154	2214	2287	2371
Middels vekst	2014	2075	2099	2112	2138	2168
Lav vekst	2014	2049	2040	2023	2009	1997

Prognosesenteret

Forventet årlig befolkningsutvikling i % per aldersgruppe – middels vekst:

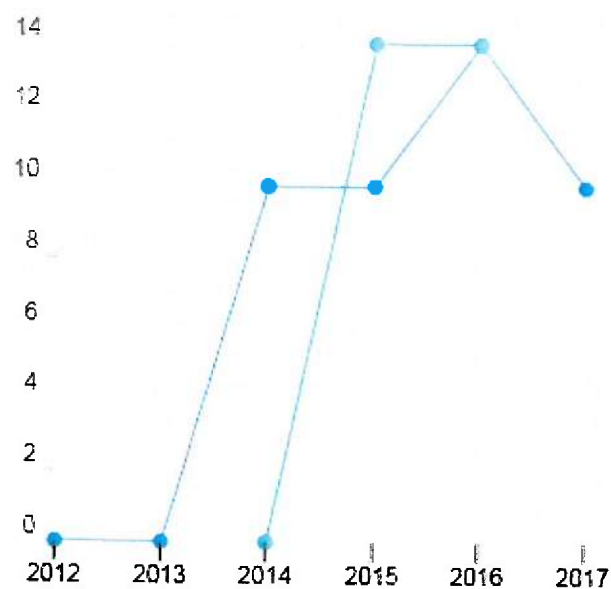
Holtålen

0-18 år	19-23 år	24-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75 år +	Total
0 %	2,8 %	3,1 %	-0,5 %	-0,2 %	-1,5 %	-0,1 %	3,3 %	0,5 %

Prognosesenteret

5.2 INNVANDRING/FLYKTNINGER

I løpet av de siste tiårene har innvandringen til Norge økt i betydelig omfang. Sammensetningen av innvandrere til Norge endres raskt. Denne demografiske utviklingen gir muligheter, men også store utfordringer. Kommunal organisering av introduksjonsordning, overgang til arbeid og utdanning, boligtilgang og kommunalt tjenestetilbud vil være viktige tema i kommunens planlegging for en mangfoldig befolkning. Dette bildet aktualiserte seg spesielt vinteren/våren 2016 da flyktningestrømmen tiltok og Holtålen mottok et betydelig antall flyktninger. Utover sommeren og høsten 2016 stoppet strømmen av flyktninger opp og UDi vedtok å legge ned tilbudet i Holtålen. Denne situasjonen har skapt betydelige utfordringer, men kommunen har vedtatt å bosette 14 flyktninger hvert år de kommende årene.

Anmodning om bosetting

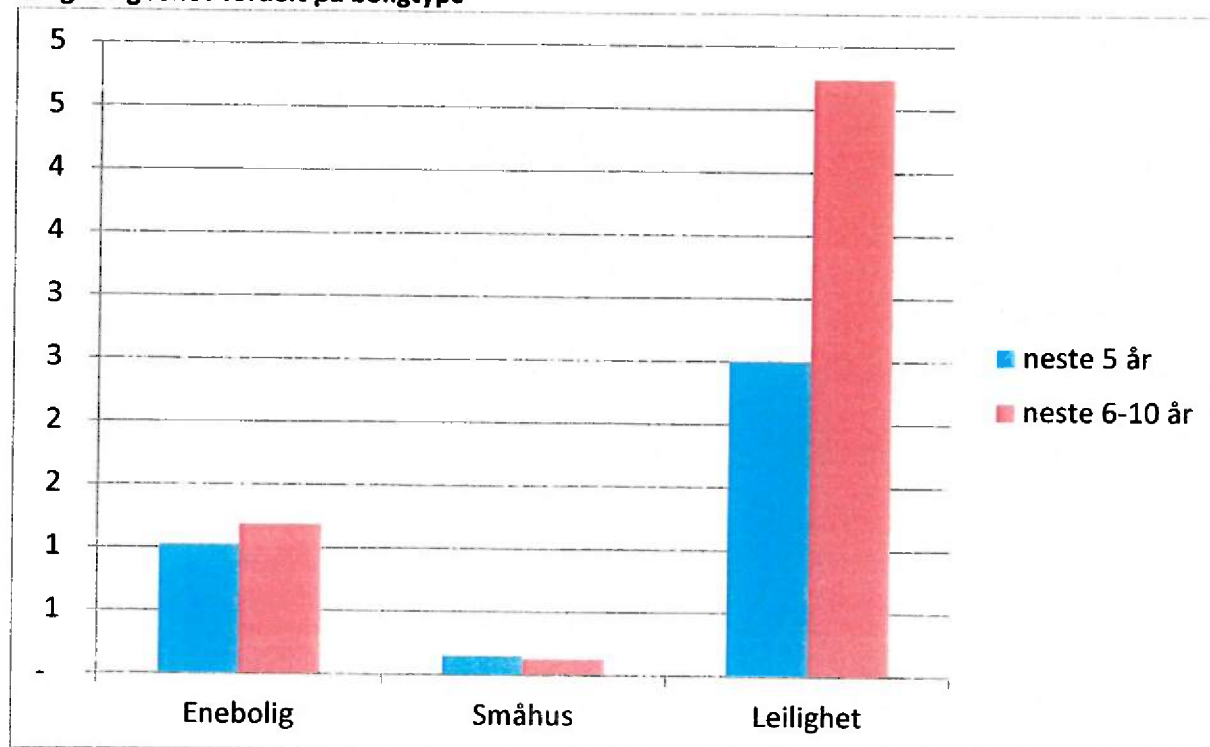
Vedtak om bosetting

IMDi

5.3 BOLIGPOLITIKK

Holtålen arbeider med en boligpolitisk plan som søker å synliggjøre at kommunen ønsker å arbeide strukturert og aktivt med eget boligmarked, den demografiske utviklingen, boligbygging og boligprosjekter. Det vil for kommunen være viktig å innta en proaktiv rolle for å bidra til økt boligbygging generelt og boligutvikling for vanskeligstilte og utsatte grupper spesielt.

Årlig boligbehov fordelt på boligtype

Tabell

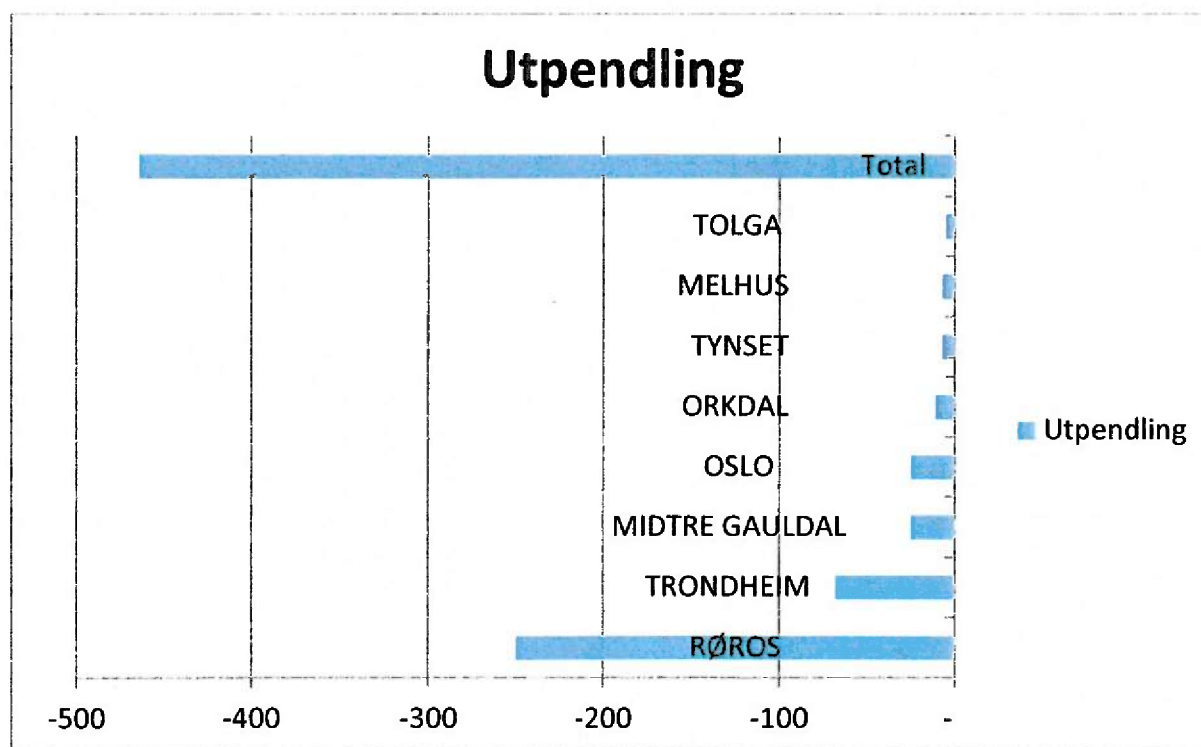
	Enebolig	Småhus	Leilighet	Total
Neste 5 år	1	0,2	2,5	3,7
Neste 6-10 år	1,2	0,1	4,7	6,1

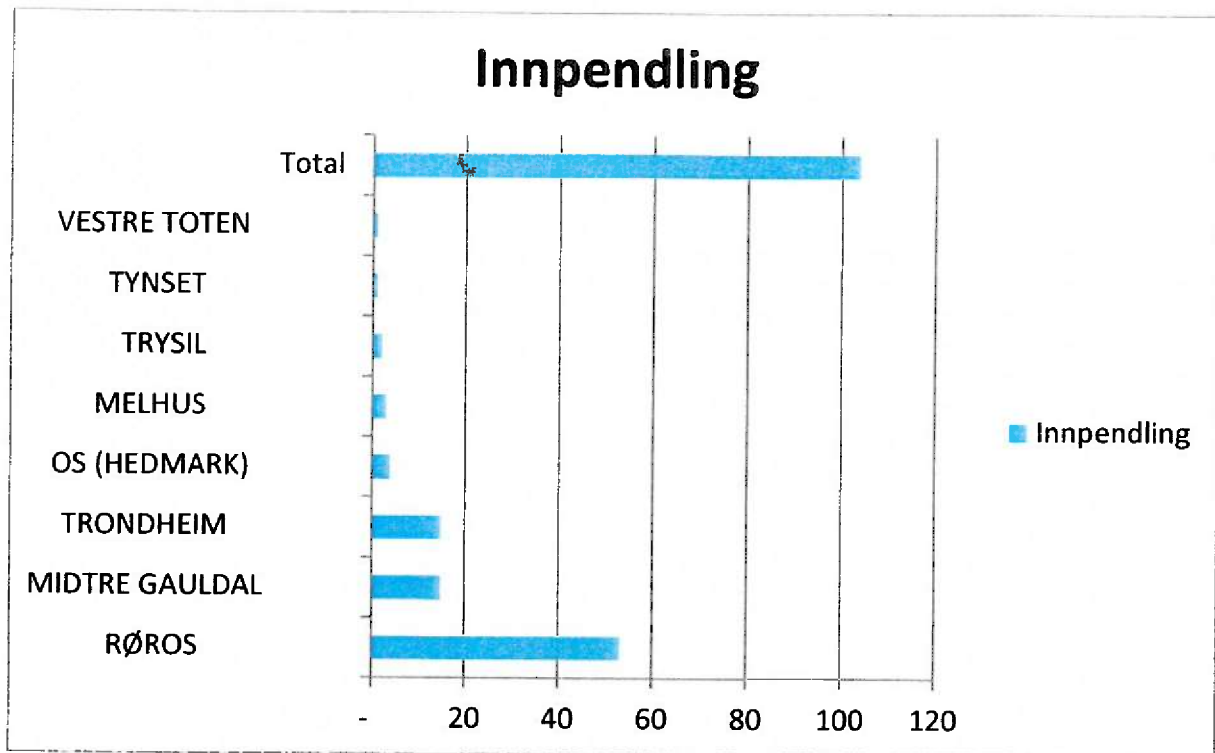
Prognosesenteret

5.4 NÆRINGSUTVIKLING OG SYSSELSETTING

Holtålen står ovenfor de samme utfordringene som mange andre distriktskommuner der bl.a. strukturendringene i jordbruket, med større produksjonenheter og færre aktive foretak, påvirker samfunnsutviklingen i regionen. Holtålen har vært en landbruks- og industrikommune og disse to næringene sysselsetter i dag ca. 20 % av de arbeidsføre. Et annet moment er den demografiske utviklingen, med en utfordrende alderssammensetning og stadig færre i yrkesaktiv alder, urbanisering og økt mobilitet/flytting, som virker inn på mulighetene for arbeidskraft til næringslivet i kommunen.

Andelen av den yrkesaktive befolkningen i Holtålen som er mellom 20 – 66 år som pendler ut av kommunen, er på 47,5 % og da hovedsakelig til Røros.

Prognosesenteret

	Røros	Trondheim	Midtre Gauldal	Oslo	Orkdal	Tynset	Melhus	Tolga	Total
Utpendling	-250	-68	-25	-25	-11	-7	-7	-5	-464

	Røros	Midtre Gauldal	Trondheim	Os	Melhus	Trysil	Tynset	Vestre Toten	Total
Innpendling	53	15	15	4	3	2	1	1	104

Sysselsatte etter sektor

	Fylkeskommunal forvaltning	Kommunal forvaltning	Privat sektor offentlige foretak	Statlig forvaltning	Total
Holtålen	17	270	617	72	976
%	1,7 %	27,7 %	63,2 %	7,4 %	

Prognosesenteret

6. AREALBRUK

Sentralt i kommunens arealforvaltning er handlingsrommet over arealressursene. Kommunens totale areal på 1210 km² er «bundet» opp i verneområder (NP/LVO) på ca. 300 km², Gaula med sine sidevassdrag, reindriftsområdene med ca. 670 km² samt føringer i regionale planer som circumferensen og villreinen. Arealbruksmønsteret i Holtålen kan utover de 2 grendene Hessdalen og Aunegrenda sies å være at bebyggelsen følger hoveddalføret og fylkesveien. I Holtålen er det 19 617 dekar med jordbruksareal, noe som

tilsvarer kun 2 % av kommunens landareal. 211 dekar jordbruksareal er de siste 11 årene bygget ned eller omdisponert til andre formål. Holtålen har 25 197 dekar dyrkbar jord som er arealer som kan dyrkes opp.

Holtålen har store naturressurser i form av uberørte fjell- og utmarksområder. Utmarka representerer store verdier knyttet til kulturlandskap, biologisk mangfold, landbruk og reindrift som burde ha en mulighet for videreutvikling. 57,2 % av arealet er såkalt inngrepsfrie (mer enn en km fra tyngre tekniske inngrep) og kan sees som villmarkspregede naturområder.

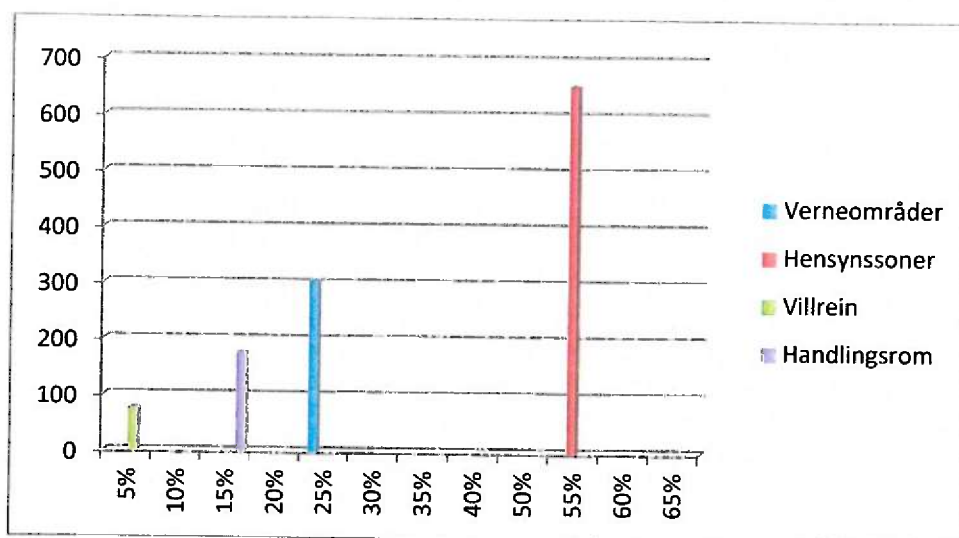
Forholdet mellom vern og bruk av arealer, naturressurser og kulturverdier står derfor sentralt i samfunnsutvikling og samfunnsplanlegging. Å verne vil ofte si å beholde en bestemt status, sikre naturlig utvikling eller hindre ødeleggelse. Det kan også bety aktive tiltak i form av vedlikehold eller bruk for at verdiene skal kunne opprettholdes, sikres eller utvikles. Som eksempel kan nevnes beiting og landskapsskjøtsel som har lagt grunnlaget for kulturlandskapsverdiene.

Vern har gjerne vært oppfattet med at bruk kan være vanskelig. En grunn til dette er ofte at de myndigheter som utformer og bestyrer verneverdiene, er sektormyndigheter som både i sin tilnærming til temaet og i utformingen av reglene som skal gjelde for vernet, tenker sektorielt. Naturvernet er kanskje det verneformålet som i dag oppfattes som mest klassisk i dette henseende. På grunn av myndighetenes (og kanskje også samfunnets) syn på bruk og vern som nærmest uforenlige hensyn, har arealforvaltningslovgivningen vært preget av at arealene skulle forvaltes for enkeltvis formål. Hvert areal sitt formål med klare grenser mot andre formål. Endringer har skjedd, men en har nå mer utydelige skiller mellom hva som er forskjellige formål. Landbruksvirksomhet er ikke lenger kun skog- og jordbruk. Reiseliv, utmarksnæring, gårdsutsalg osv. er blitt naturlige deler av landbruksnæringen og bruken av landbruksressursene. Avfolkning og endringer i landbruket syns å være de største miljøtruslene vi står ovenfor. Fastboende befolkning med nødvendig lokal kompetanse svekkes og følgene blir mangel på tilsyn og kontroll med aktiviteter og utvikling. Når også vernebestemmelser i områder med vern blir utformet med vekt på å hindre menneskelig inngripen for at naturen skal få utvikle seg «naturlig», får en gjerne en utvikling hvor naturens lover om den sterkeste tar regien. I våre områder har naturens utvikling vært påvirket av menneskelig aktivitet og inngripen. En utvikling av naturkvaliteter for å bevare mangfold eller opprettholde en bestemt tilstand, krever menneskelig inngripen. Lokal tilstedetilværelse og ansvar for en slik forvaltning vil måtte tvinge seg fram.

Forvaltningen av arealressursene er basert på kunnskap og en føre-var holdning når nye tiltak og inngrep skal vurderes. Dette er knyttet til *Naturmangfoldlovens prinsipper* som skal vurderes i all arealforvaltningsspørsmål.

Ett viktig satsingsområde for kommunen har vært og er fritidsbebyggelse. Det er innenfor dette området arealkonflikter har oppstått, da spesielt inn i områder med tamreindrift og

verneområder. Omfanget av fritidsboliger i kommunen er betydelig, nærmere 1100 er registrert. Fritidsboligene består delvis av tidligere bebodde eiendommer som er fraflyttet og overtatt av utflyttede slektninger eller andre, og av rene fritidsboliger som er bygd for fritidsformål. Fritidsbeboeren representerer også en ressurs både som alminnelig aktør i lokalsamfunnet og som faglig, sosial, kulturell og økonomisk ressurs. Det er derfor viktig for Holtålen som samfunn å bruke potensialet som fritidsholtålingen har. Antall ledige fritidstomter kan se ut som tilstrekkelig de kommende årene. Arealplanlegging er sektorovergripende og legger føringer for mange samfunnsfunksjoner med bl.a. den fysiske utformingen av nærmiljøet der steds- og sentrumsutviklingen i kommunen står sentralt.

7. KOMMUNAL TJENESTEYTING

7.1 HELSE

Helse er ikke bare fravær av sykdom. Helse handler i like stor grad om fysisk, psykisk og sosialt velvære. Helsefremmende og forebyggende arbeid har de senere år fått stadig større betydning. Det er uttalt politisk mål at folkehelsearbeidet i Norge skal være kunnskapsbasert og forplikter kommunene til å arbeide med folkehelse og forebygging. Målet er et sunnere Norge gjennom politikk som bidrar til flere leveår med god helse for befolkningen og reduserte helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn.

I Holtålen og som resten av landet, vil nedgangen i andel personer som er i yrkesaktiv alder øke samtidig som en har et fødselsunderskudd og samlet sett en aldrende befolkning. Behovet for institusjonsplasser med heldøgns omsorg vil derfor øke i årene som kommer. Med en dekningsgrad på 25 % (antall eldre over 80 år som har behov for heldøgns omsorg) ser man at antall institusjonsplasser med heldøgns omsorg vil øke mye i perioden etter 2020.

Prognoser for Holtålen 2016 – 2030:

Årstall	2016	2018	2020	2022	2024	2026	2028	2030
Antall	123	127	143	153	172	191	204	204
Behov	31	32	36	38	43	48	51	51

Bolig med heldøgns omsorg er ikke nødvendigvis sykehjem. Målet for de nye omsorgsboligene som bygges i løpet av 2016 og 2017 er at de kan benyttes for både heldøgns og ikke heldøgns omsorg ved hjelp av:

1. Fysisk nærhet i tjenesten ved samlokalisering av hjemmetjenesten og sykehjem
2. Ny teknologi som bidrar til at det er mulig også for demente å bo i omsorgsbolig

Ellers arbeider Holtålen kommune aktivt med hverdagsrehabilitering og tilrettelegging som kan forebygge mange institusjonsbehov.

Enhetskostnaden(brutto driftsutgifter pr. mottaker) for Holtålen i pleie- og omsorgstjenesten ligger i dag på kr. 426 814. På landsbasis er denne kostnaden på kr. 394 330. Til sammenligning ligger denne kostnaden i Røros på kr. 587 446.

7.2 OPPVEKST

Elevtallsutviklingen i Holtålen har de siste årene vist en nedadgående tendens, men det ser ut som at denne tendens snur og at elevtallet nå får en svak økning framover. Med siste årets flyktningestrøm kan også dette bildet endres noe i forhold til de tallene SSB har for middels lav vekst.

Barnehagene i Holtålen har et godt faglig tilbud for barn i førskolealder og med en barnehagedekning på 94,7 % (2014). Med bakgrunn i forrige framskrivning i prognosene for barnefødsler, ble det besluttet og gjennomført sammenslåing av de to barnehagene i Ålen. Dette har medført at kommunen nå har to barnehager, en i Haltdalen og en i Ålen.

Enhetskostnad:	Barnehager	Skoler
Holtålen Brutto driftsutgifter per elev/barn	171 635	123 962
Sør-Trøndelag	171 701	114 137
Landet forøvrig	174 945	111 681

7.3 TEKNISKE TJENESTER

Tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Vei, vann, avløp, renovasjon og kommunal bygningsmasse. Arealplanlegging, byggesaksbehandling, landbruksforvaltning og naturforvaltning.

7.4 KULTUR

Kulturområdet er et sentralt virkemiddel i kommunen for å skape trivsel og livskvalitet for kommunens innbyggere. Lag/organisasjoner og foreninger er også sentrale for å være med på å skape et godt samfunn å leve i.

I Holtålen har vi et godt kulturliv, gode arenaer for idrett, et stort lag og organisasjonsliv og en natur som inviterer til allsidig utfoldelse. Det skulle ligge godt til rette for god livskvalitet og trivsel i vårt lokalsamfunn.

8. PLANSTATUS OG EVALUERING

Et av hovedpoengene med planstrategi er å sette kommunen i stand til bedre å klargjøre planoppgavene, samt bidra til en mer behovsstyrt planlegging. Dette arbeidet vil også klargjøre hvilke planer som skal videreføres i kommunestyreperioden.

Kommunens samfunnsutvikleransvar er sterkt fokusert i plan- og bygningsloven og legger vekt på at kommuneplanen skal være kommunens overordnede styringsdokument og at den skal være strategisk.

Overordnede planer

Holtålen kommune har ikke rullert kommuneplanens samfunnsdel siden 2007. Den er i stor grad foreldet både hva angår faktagrunnlag, samfunnsperspektiv og mål og trenger en fullstendig revisjon. Kommuneplanens samfunnsdel har i henhold til PBL en stor verdi som et overordnet strategisk dokument for kommunen.

Kommunens visjon og innsatsområder bør drøftes og bearbeides slik at kommunen får en mer helhetlig og sammenhengende retning for kommende år.

Kommuneplanens arealdel er fra 2012 og skisserer hvilke arealkategorier som er prioritert til ulike formål. Planen konkretiserer arealbruken gjennom bestemmelser, retningslinjer og hvilke reguleringsplaner som skal gjelde. Bestemmelsene og retningslinjene må i langt større grad tilpasses dagens behov og etterspørsel slik at en kan redusere antall dispensasjonssaker. En fullstendig revisjon er i denne omgang ikke nødvendig, da vi i de senere år har etablert både nye fritidsområder og boligområder gjennom regulering. Arealmessig og antall skulle være tilstrekkelig i mange år framover.

Konklusjon og prioritert:

Kommuneplanens samfunnsdel revideres i 2017-2018

Delvis revisjon av kommuneplanens arealdel i 2017

Sektorplaner

Eksisterende sektorplanene skal vurderes om hvorvidt de skal videreføres, revideres eller utgå. Det arbeides med nye planer der en slår bl.a. sammen næringsplan og landbruksplan samt utarbeidelse av en ny plan – *Boligpolitisk plan*.

Konklusjon og prioritert:

Beredskapsplan (med ny ROS-analyse) revideres i 2017

Plan for idrett og fysisk aktivitet revideres i 2017

Prioriterte planer	Vedtaksdato	2017	2018	2019	2020
<i>Kommuneplanens samfunnsdel</i>	2007				
<i>Kommuneplanens arealdel</i>	2012				
<i>Beredskapsplan (ny ROS-analyse)</i>	2011				
<i>Plan for idrett og fysisk aktivitet</i>	2005				

9. KOMMUNALE PLANER

Overordnede planer	Vedtaksdato	Merknader
Kommuneplanens arealdel	2012	Delvis revisjon 2017
Kommuneplanens samfunnsdel	2007	Revisjon 2017 - 2018
Økonomi- og handlingsplan	Årlig rev.	
Sektorplaner		
Landbruksplan 2001 – 2005 Ny plan – Landbruk- og næringsplan	2001 2016	Skal bidra til å styrke landbruket og landbruksbasert næringsutvikling i Holtålen
Miljøvernplan for Holtålen kommune	1999	Lite aktuell plan med bakgrunn i at andre sektorplaner innehar det samme faktagrunnlaget og problemstillinger.
Trafikksikkerhetsplan 2016 – 2020	2016	Nødvendig plan for å søke trafikksikkerhetsmidler
Næringsplan 2004 – 2005 Utgår og slås sammen med landbruksplan	2004 2016	Næringsplan for Holtålen kommune. Forslag om felles landbruks- og næringsplan-
Hovedplan for avløp 2002 – 2006	2002	Hovedfokuset er å sikre vannmiljøet i kommunen.
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2004	Lovpålagt administrativ plan. Skal revideres årlig.
Smittevernplan	2004	Lovpålagt administrativ plan. Plan for forebygging og håndtering av smittsom sykdom.

Omsorgsplan for 2010 – 2018	2010	
Demensplan 2010 – 2015	2011	Dette er en underplan av omsorgsplanen.
Psykiatriplan	1999	Fagplan. En plan for å fremme uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv.
Ruspolitisk handlingsplan 2010 – 2014	2010	Lovpålagt plan.
Plan for den kulturelle spaserstokken	2011	
Plan for kommunal kriseledelse. Beredskapsplan	2011	Lovpålagt. Kriseledelse skal koordinere og lede alle kommunale tiltak når krise oppstår. En overordnet plan. <i>Revideres 2017 (Ny ROS-analyse)</i>
Energi- og klimaplan for Holtålen kommune 2011 – 2020	2011	Plandokumentet med bakgrunnsinfo, statistikk, mål og tiltak. Rulleres i samband med økonomi- og handlingsplanen.
Strategisk kompetanseplan	2008/rev.2012	Krav i h.h.t. Hovedtariffavtalens pkt. 3.3.
Personalpolitisk handlingsplan	2008/rev.2012	Krav i h.h.t. Hovedtariffavtalens pkt. 3.2.
Idrett og fysisk aktivitet 2005 - 2008	2005	Nødvendig for tiltaksmidler <i>Revideres 2017</i>
<i>Ny plan – Boligpolitisk plan</i>		<i>Vedtas 2017</i>
Virksomhetsplaner for skoler og barnehager:		
Vedtekter for kommunale barnehager	2011	I h.h.t. barnehageloven § 7.
Tilstandsrapport for grunnskolen	Under utarb.	I h.h.t. opplæringslova § 13 – 10.
Forskrift om ordensreglement for grunnskolene i Holtålen kommune	2010	I h.h.t. opplæringslova § 2 – 9.
Den kulturelle skolesekken	2011	Krav for å kunne søke om midler til DKS.